

Rechtenstudenten adviseren het Europese Hof van Justitie

De Migration Law Clinic blijkt een succes. Studententeams bouwen daar juridische expertise op die ook nuttig is voor andere rechtszaken. Hun rapporten heten dan ook 'expert opinions'.

DOOR DIRK DE HOOG
FOTO YVONNE COMPIER

Law in Action is sinds een paar jaar de slogan van de rechtenfaculteit. "De Migration Law Clinic is echt recht in actie", zegt student Stefanie Dorn. Ze komt uit Duitsland en volgt dit jaar de master international migration and refugee law, waarvan de Clinic een onderdeel is. "Je bent echt met een concrete zaak bezig en niet alleen met wetboeken." "En als het meezit, heb je nog invloed op het recht ook", vult de Italiaanse Agostina Pirrello aan. Samen met andere studenten werkte zij aan de zogeheten visum-casus. Een man uit Egypte vroeg een tijdelijk visum voor Nederland aan, maar dat werd geweigerd. "Hongarije had bezwaar aangetekend tegen de visumaanvraag. Dat kan omdat mensen binnen de Schengen-zone in Europa vrij mogen reizen", zegt Pirrello. "We zijn in de zaak gedoken en wat bleek? Hongarije had helemaal geen argumenten opgegeven voor het bezwaar. En Nederland zei alleen maar dat Hongarije bezwaar had", aldus Dorn. De groep heeft over de kwestie een advies geschreven, waarin onder meer staat dat een land inhoudelijke argumenten moet aanvoeren om een visum te weigeren. Alleen maar zeggen dat een ander land tegen is, is niet voldoende. Dorn zegt dat het een leerzaam, nuttig en intensief project was: "Hopelijk kan de Egyptenaar dit advies gebruiken in verdere beroepsprocedures. Ik vind het ook leuk dat je echt samen aan het werk bent als team. Studeren is vaak toch een wat individuele bezigheid."

Alleenstaande minderjarige asielzoekers

Docent Marcelle Reneman is al sinds de oprichting vijf jaar geleden coördinator van de Migration Law Clinic. De Clinic biedt studenten een heel actieve vorm

van onderwijs aan, waarmee ze juridische expertise opbouwen die er echt toe doet, ook voor andere juridische zaken. Reneman: "Hun rapporten, *expert opinions*, publiceren we op onze website en verspreiden we onder advocaten, rechters en maatschappelijke organisaties en soms hebben ze echt rechtszaken beïnvloed."

Zo schreef in 2018 een groep studenten een expert opinion over alleenstaande minderjarige asielzoekers. Die hebben in bepaalde gevallen het recht hun ouders over te laten komen. Maar bij het Europese Hof van Justitie speelde de kwestie van een meisje dat asiel had gekregen in Nederland, maar inmiddels achttien jaar

was geworden. Nederland weigerde daarom het verzoek tot gezinshereniging. Volgens het rapport van de Law Clinic had Nederland onder meer de Europese regels niet goed toegepast. Het Hof heeft toen de Nederlandse regering en de Europese Commissie gevraagd te

reageren op onze bevindingen. Dat is natuurlijk een mooi resultaat."

Familiehereniging

"In een andere zaak probeerde Nederland de inbreng van de Migration Law Clinic buiten beschouwing te laten. Maar het Hof oordeelde dat het een relevant stuk was dat wel degelijk bij de besluitvorming mocht worden betrokken", vertelt Reneman.

Afgelopen semester was een andere groep bezig met familiehereniging. De kwestie betrof vaders die in Nederland wonen en kinderen hebben buiten de Europese Unie. Regelmatig gebeurt het dat Nederland geen toestemming geeft om het kind naar Nederland te laten komen. Argument is dan dat de vader geen aantoonbare gezinsband met het kind heeft. Student Anna Cleuters was bij deze casus betrokken. "Het is een ingewikkelde

'Het gaat ons niet alleen om dat ene individu, maar om het rechtssysteem eromheen'

na Cleuters (!) en Stefanie Dorn: 'Het Hof vond ons rapport relevant en betrok het bij de besluitvorming'

kwestie, want ja, wat is een gezinsverband? Dat is nogal lastig als je kind in het buitenland woont. Het bleek dat verschillende advocaten met dergelijke kwesties te maken hebben. We hebben onder andere geconcludeerd dat Nederland de Europese regels op dit gebied nogal beperkt opvat. Ik hoop dat onze aanbevelingen in de praktijk er ook écht toe gaan doen."

Volgens Reneman is de Clinic vrij uniek. "Er zijn ook projecten waarbij studenten rechtshulp aan individuen geven, maar wij gaan een stapje verder. Het gaat ons niet alleen om dat ene individu, maar om het rechtssysteem eromheen. We willen niet alleen een pleidooi voor één partij houden, maar een onafhankelijk deskundig advies. Dat gebeurt ook wel elders, maar niet zoveel op ons vakgebied van migratie- en vluchtelingenrecht in Europa."

Pleitwedstrijden

Begin mei viert de Migration Law Clinic het vijfjarig bestaan met een seminar en een Moot Court Competition. Studententeams van twaalf universiteiten houden in een reallife-situatie pleitwedstrijden. De teams komen uit negen landen, van de Verenigde Staten tot Afghanistan. Inmiddels zijn weer twee teams van de Migration Law Clinic met nieuwe zaken aan de slag gegaan onder bezielende leiding van Reneman. Een beetje bezorgd is ze wel. "Dit is een heel intensieve vorm van onderwijs die ook veel tijd en aandacht van de docenten vraagt. Gelukkig is de VU-Vereniging sponsor, waardoor we wat meer armslag hebben." Reneman blijft bevlogen, en niet alleen voor de Migration Law Clinic. Recentelijk kreeg ze een Comenius-beurs voor het Street Law-programma. Daarbij geven bachelorstudenten workshops over recht op middelbare scholen. Reneman: "Street Law is een unieke kans voor zowel scholieren als studenten om zich op een creatieve manier in het recht te verdiepen." Zij gaat de beurs gebruiken om het internationale Street Law-model naar de Nederlandse situatie te vertalen, zodat in september een echte pilot van start kan gaan. Dus nog meer *Law in Action*.

Meer info op www.migrationlawclinic.org